

EBBEHOUT 31, 1507 EA ZAANDAM

Provincie Noord-Holland
T.a.v. Gedeputeerde Leefbaarheid, gezondheid en milieu
Dhr. J. Olthof
Postbus 123
2000 MD Haarlem

Bezoekadres
Ebbehout 31
1507 EA Zaandam

www.odnzkg.nl

Betref: Procesupdate vervolgstappen Kookgasfabrieken

Geachte heer Olthof,

Op 19 september 2022 heeft de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (hierna: OD NZKG) Tata Steel een derde last onder dwangsom (LOD) opgelegd voor het ontstaan van ongere kooks bij de Kookgasfabrieken (verder: KGF-en). De OD NZKG voert daarnaast onderzoek uit naar welke verdergaande vervolgstappen kunnen worden getroffen als Tata Steel deze LOD niet naleeft.

De OD NZKG heeft verschillende trajecten ingezet die parallel aan elkaar lopen. Wij onderzoeken daarbij onder andere de mogelijkheid tot het intrekken van de vergunning van de KGF-en. Tijdens de interim-commissie d.d. 26 juni jl. heeft u toegezegd Provinciale Staten vóór de zomer schriftelijk te zullen informeren over het verloop van dit onderzoek en de uitkomsten. In deze brief informeren wij u over de voortgang van het onderzoek.

Achtergrond

Bij Tata Steel worden kolen bewerkt, als onderdeel van de staalproductie. De bewerking gebeurt in een volcontinu proces in de KGF-en. In de KGF-en wordt onder hoge temperatuur gas uit steenkool verwijderd. Het product dat over blijft is kooks. Kooks is brandstof voor de hoogovens waarin ijzererts verwerkt wordt tot ruwijzer. Als deze steenkool onvoldoende verhit is geweest noemen we dat 'ongere kooks'. Bij Tata Steel ontstaan soms ongere kooks, hetgeen niet is toegestaan conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving. Voor deze overtreding zijn intussen drie LOD's opgelegd. In reactie op de eerste twee LOD's heeft Tata Steel enkele maatregelen getroffen, maar niet alle denkbare c.q. haalbare maatregelen.

Derde last onder dwangsom

Handhaven op ongere kooks bij de kookgasfabrieken gebeurt op basis van het bestuursrecht, in dit geval met een LOD.

Op 19 september jl. hebben wij een derde LOD opgelegd voor het ontstaan van ongere kooks aan Tata Steel van €100.000,- per overtreding met een maximum van €1.500.000,-. Tata Steel wordt opnieuw met dit besluit verplicht het ontstaan van ongere kooks te vermijden. Tata Steel heeft op 31 oktober jl. bezwaar gemaakt tegen dit besluit. De provincie heeft dit bezwaar ongegrond verklaard.

Contactpersoon

Loes de Maat

E-mailadres

Loes.de.maat@odnzkg.nl

Doorkiesnummer

Kenmerk

Bijlage(n)

1. Brief knellende wet- en regelgeving
d.d. 21 juni 2023

Datum

3 juli 2023

Verzonden

03 JULI 2023

Tata Steel heeft tegen dit besluit beroep aangetekend bij de rechtbank. Inmiddels hebben er drie verbeuringen plaatsgevonden (stand 27 juni 2023) van deze LOD. Wij verkennen wat er vanuit handhaving mogelijk is, als de dwangsom na 15 verbeuringen is volgelopen¹. In ieder geval zullen wij volharden in de handhaving van de plicht om ongere kooks te vermijden.

Verscherpt toezicht kookgasfabrieken

Wij hebben het toezicht op de KGF-en onlangs verder geïntensiveerd, naast het door ons al eerder ingevoerde cameratoezicht bij Tata Steel². Zo zijn beide KGF-en op 20 juni jl. per direct onder verscherpt toezicht geplaatst³. Deze stap volgt op een toename van het aantal meldingen van ongewone voorvallen, de onderhoudsfrequentie en het onvoldoende naleven van vergunningsvoorschriften en wet- en regelgeving. Het aantal ongewone voorvallen (vooral emissies naar de lucht) is afgelopen jaar bijna vervijfvoudigd, met 1236 meldingen tussen juni 2022 en juni 2023 tegenover 268 meldingen in dezelfde periode een jaar eerder. Wij constateren daarnaast dat steeds vaker handhavend moet worden opgetreden. Een voorbeeld is dat de continue stofmonitoring van de KGF-en niet aan de wettelijke meetnormen voldoet. Hiervan is eerder al aangifte gedaan bij het Openbaar Ministerie en een last onder dwangsom opgelegd. Onder het verscherpt toezicht moeten de KGF-en zo snel mogelijk aan de wet- en regelgeving voldoen om zo gezondheidswinst voor de IJmond-regio te boeken. Voor meer informatie over hoe wij toezicht houden op de kookgasfabrieken verwijzen wij naar onze FAQ met veelgestelde vragen⁴.

Verouderde installaties

De OD NKZG staat voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving. Bij de KGF-en van Tata Steel wordt het steeds moeilijker om de omgeving te beschermen. De KGF-en zijn verouderde installaties (bouwjaar KGF1 respectievelijk 1924 (volledig gereviseerd in de jaren zeventig) en KGF2 1972). Wij doen er als toezichthouder alles aan om de milieubelasting en de overlast van de KGF-en tegen te gaan, daar maken het verscherpt toezicht en meerdere LOD's onderdeel van uit.

Echter, het steeds verder opvoeren van toezicht en handhaving, het steeds vaker constateren van 'ongewone voorvallen' en het steeds vaker in onderhoud nemen van de KGF-en biedt geen structurele oplossing. De veroudering van de installatie(s) zorgt voor een optelsom van tekortkomingen, waardoor het lastig wordt om het beschermen van en staan voor een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving te garanderen. Op 21 juni jl. hebben wij hiervoor ook opnieuw aandacht gevraagd per brief aan het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat onder de paragraaf verouderde installatie(s) (bijlage 1).

Onderzoek naar mogelijkheid van intrekking van de vergunning

Intrekking van de vergunning van de KGF-en is juridisch ingewikkeld. Eventuele intrekking van de vergunning van één of beide KGF-en vormt een ingrijpend besluit dat zorgvuldig moet worden overwogen, onder meer vanuit het oogpunt van proportionaliteit en juridische houdbaarheid. Zo is het juridisch lastig om op basis van één soort overtreding (bijv. ongere kooks) de vergunning voor een installatie van een dergelijke omvang en belang in te trekken. Wij kijken in ons onderzoek niet alleen naar de mogelijkheden van intrekking op basis van ongere kooks, maar nemen in het onderzoek ook de staat van de algehele veroudering van de KGF-en mee.

¹ <https://odnzk.nl/od-nzkg-legt-fors-hogere-last-onder-dwangsom-op-aan-tata-steel/>

² <https://odnzk.nl/pilot-cameratoezicht-tata-steel/>

³ <https://odnzk.nl/kookgasfabrieken-tata-steel-onder-verscherpt-toezicht/>

⁴ <https://tata.odnzk.nl/faq-handhaving-tata-steel-kookgasfabrieken/>

De noodzaak tot beëindiging van de problematiek is urgent, vanwege het belang van een duurzame, veilige en gezonde leefomgeving in de IJmond. Daarom worden alle mogelijkheden tot het intrekken van de vergunning zorgvuldig onderzocht en lopen de verschillende sporen parallel aan elkaar. De resultaten van het onderzoek worden vooralsnog in kwartaal 4 van 2023 verwacht.

Hoogachtend,
Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied

Loes de Maat
Algemeen directeur